

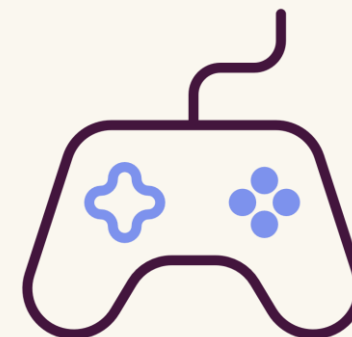
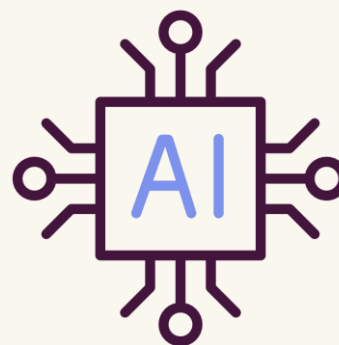

Lapsepõlv ekraani taga: mida lapsed internetis teevad ja milliseid riske kogevad?

Signe Opermann ja Kadri Soo
TÜ ühiskonnateaduste instituut

Konverents „Veebivihast tehisaru-teadlikkuseni:
interneti riskid ja võimalused“

Tallinn, 10.02.2026

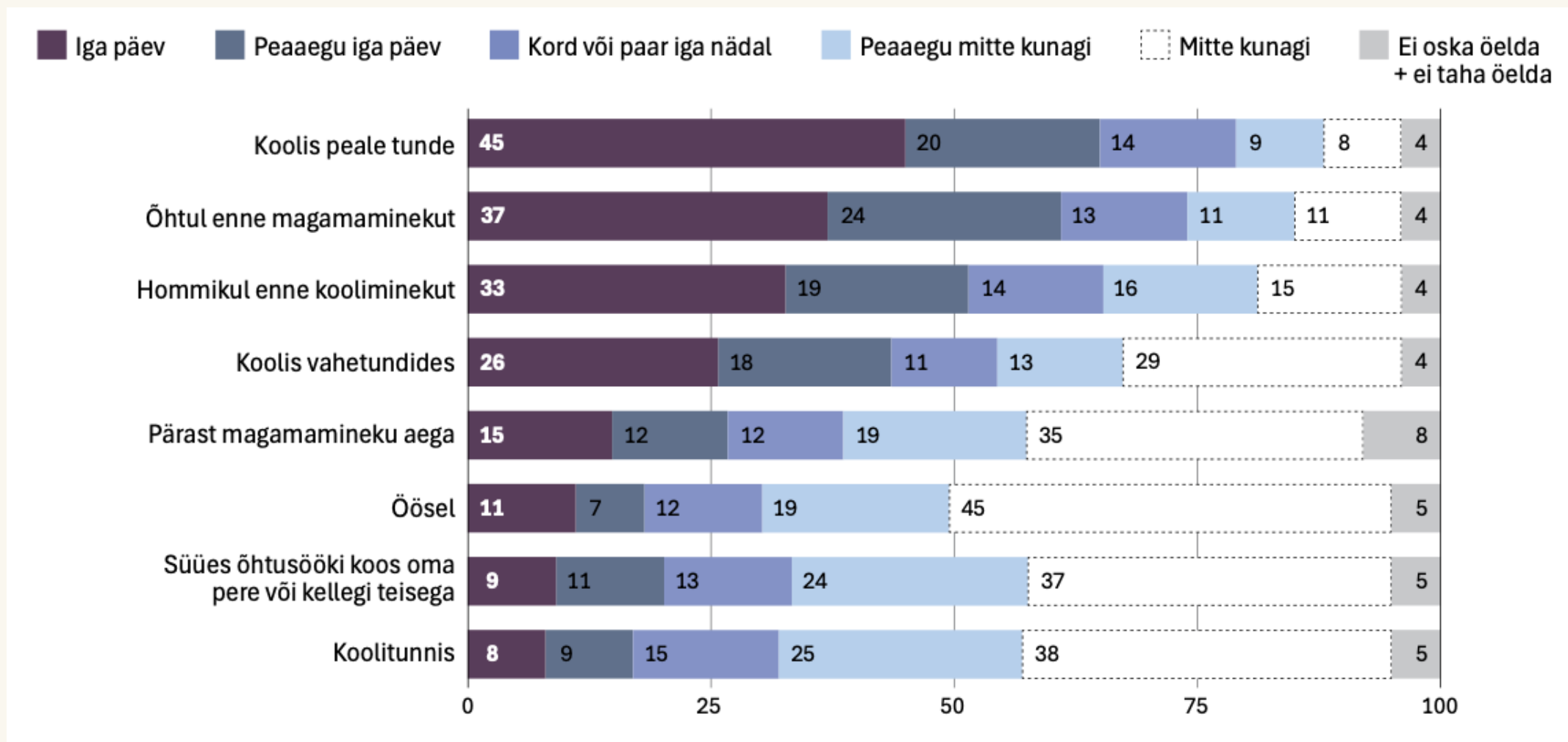

Millal ja mida õpilased
internetis teevad?

Digiseadmeid kasutatakse enim koolis peale tunde

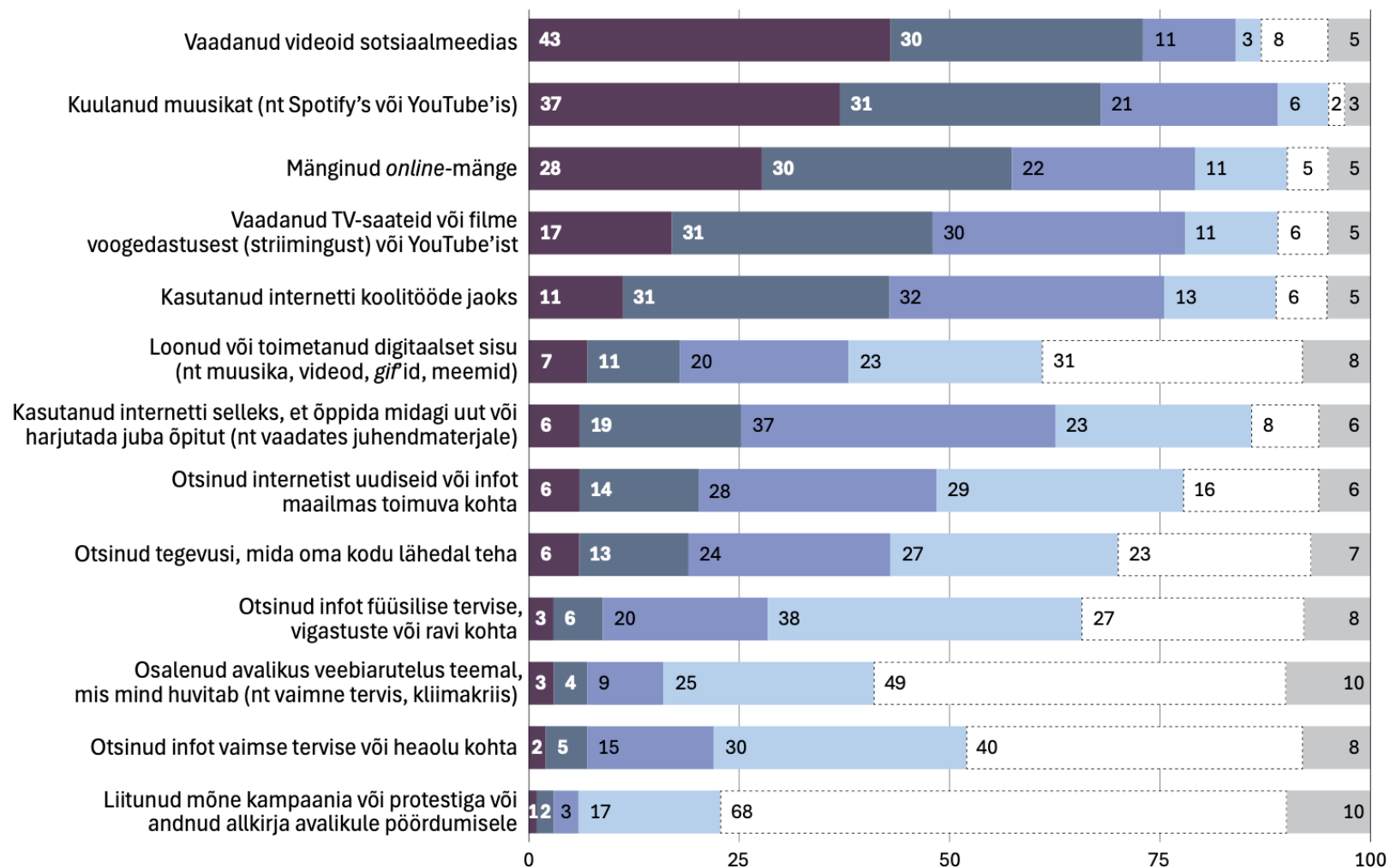

Ekraaniga seadmete (telefon, arvuti, tahvel, teler vms) kasutamise sagedus tavalisel koolipäeval viimase kuu jooksul. Kõik õpilased (n = 2394–2422), %

Kõige sagedamini vaadatakse videoid ja kuulatakse muusikat

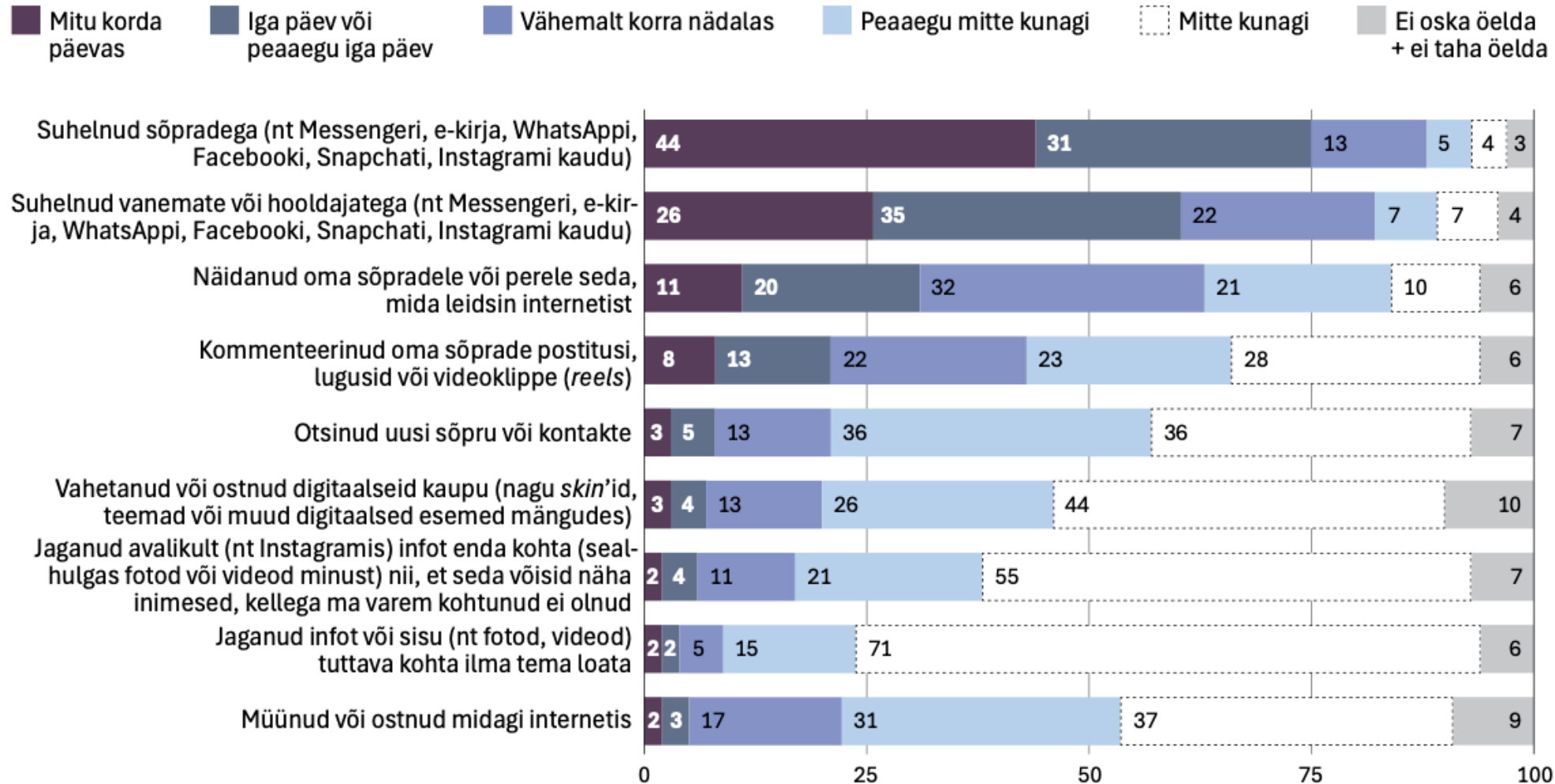
Mitu korda päevas
 Iga päev või peaaegu iga päev
 Vähemalt korra nädalas
 Peaaegu mitte kunagi
 Mitte kunagi
 Ei oska öelda + ei taha öelda

Internetitegevuste sagedus viimase kuu jooksul

Kõik õpilased
(n = 2391–2440), %

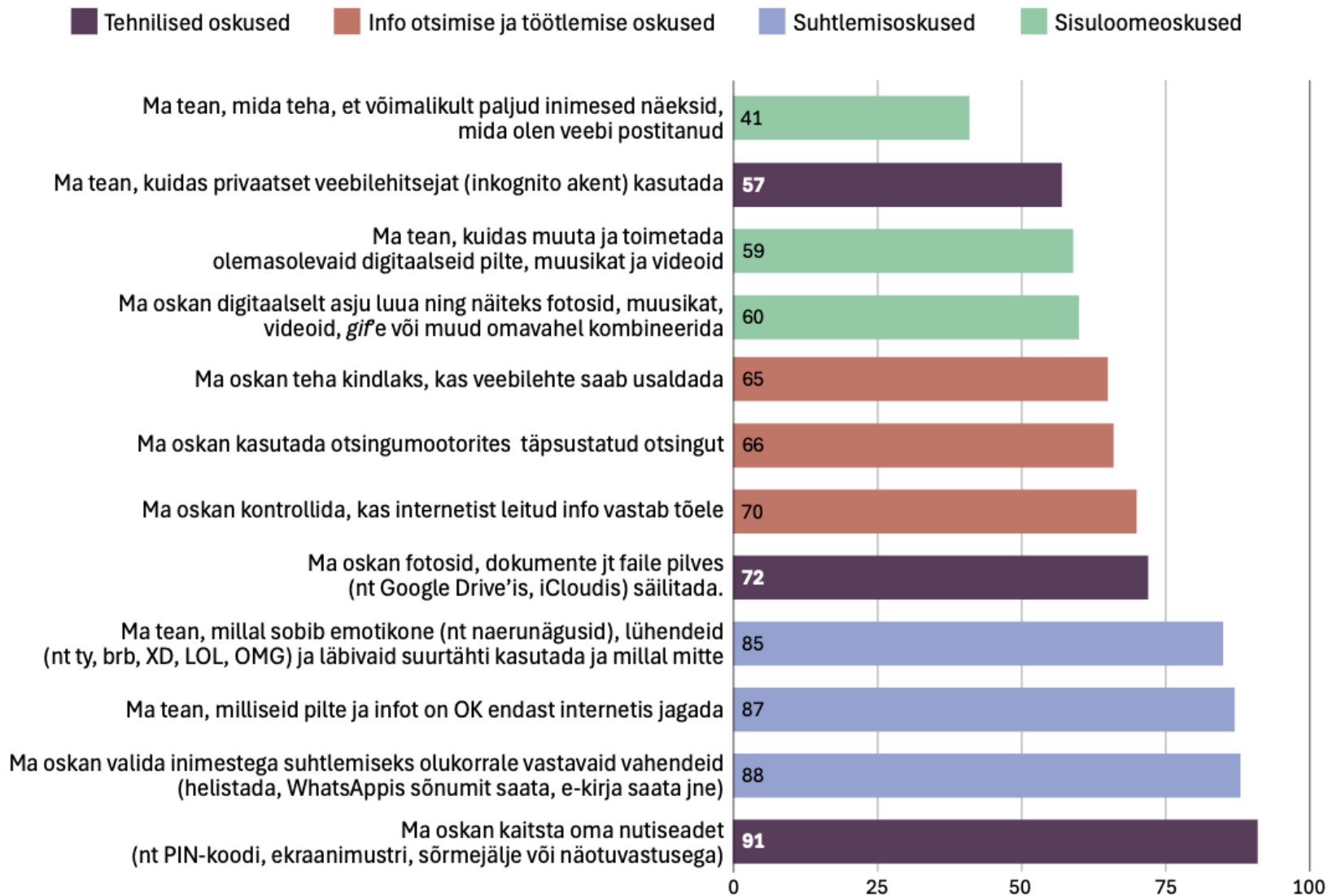
Esiplaanil on ka suhtlemine sõprade ja pereliikmetega

Internetitegevuste sagedus viimase kuu jooksul

Kõik õpilased (n = 2406–2440), %

Tehnilised oskused on heal, kriitilised oskused kehvemal tasemel

- 11–16-aastased õpilased (n = 1627), kes märkisid, et küsimustes toodud väited vastavad nende puhul pigem või täielikult tõe, %
- Sarnaselt 2018. aastaga tunnevad õpilased end enesekindlamalt tehnilistes ja suhtlemisoskustes ning vähem enesekindlalt info otsimisel ja töötlemisel ning sisuloomeoskustes
- 2018. aastal oskas internetist leitud info tõelevastavust kontrollida 64% küsitlitud, 2025. a 70%

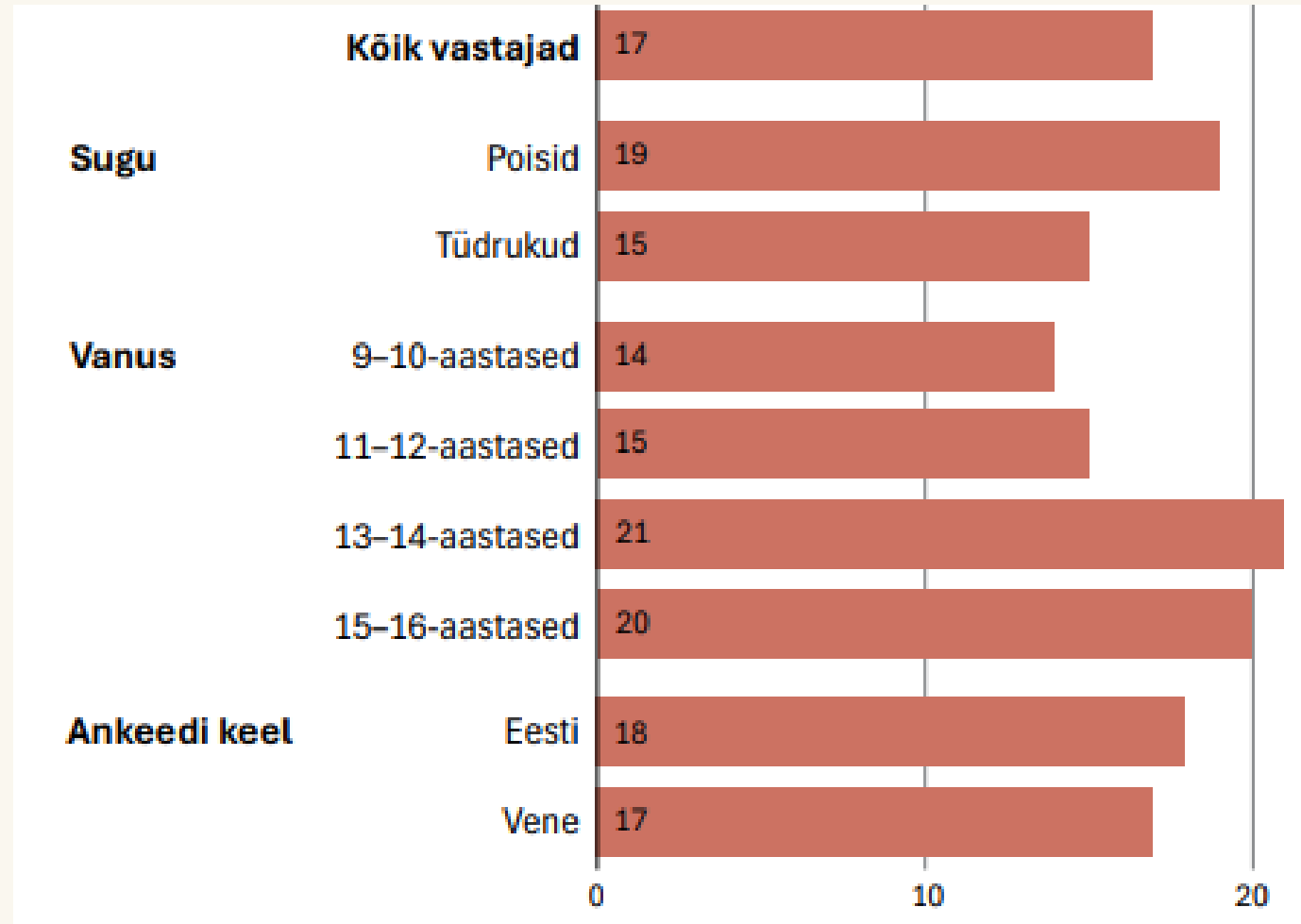

Milliseid veebiriske
kogevad õpilased
kõige enam?

Küberkiusamist kogevad rohkem teismelised poisid

Internetis, telefonis ja/või veebimängudes kiusamist (solvavat ja vastikut käitumist) kogenud õpilased (n=2411), %

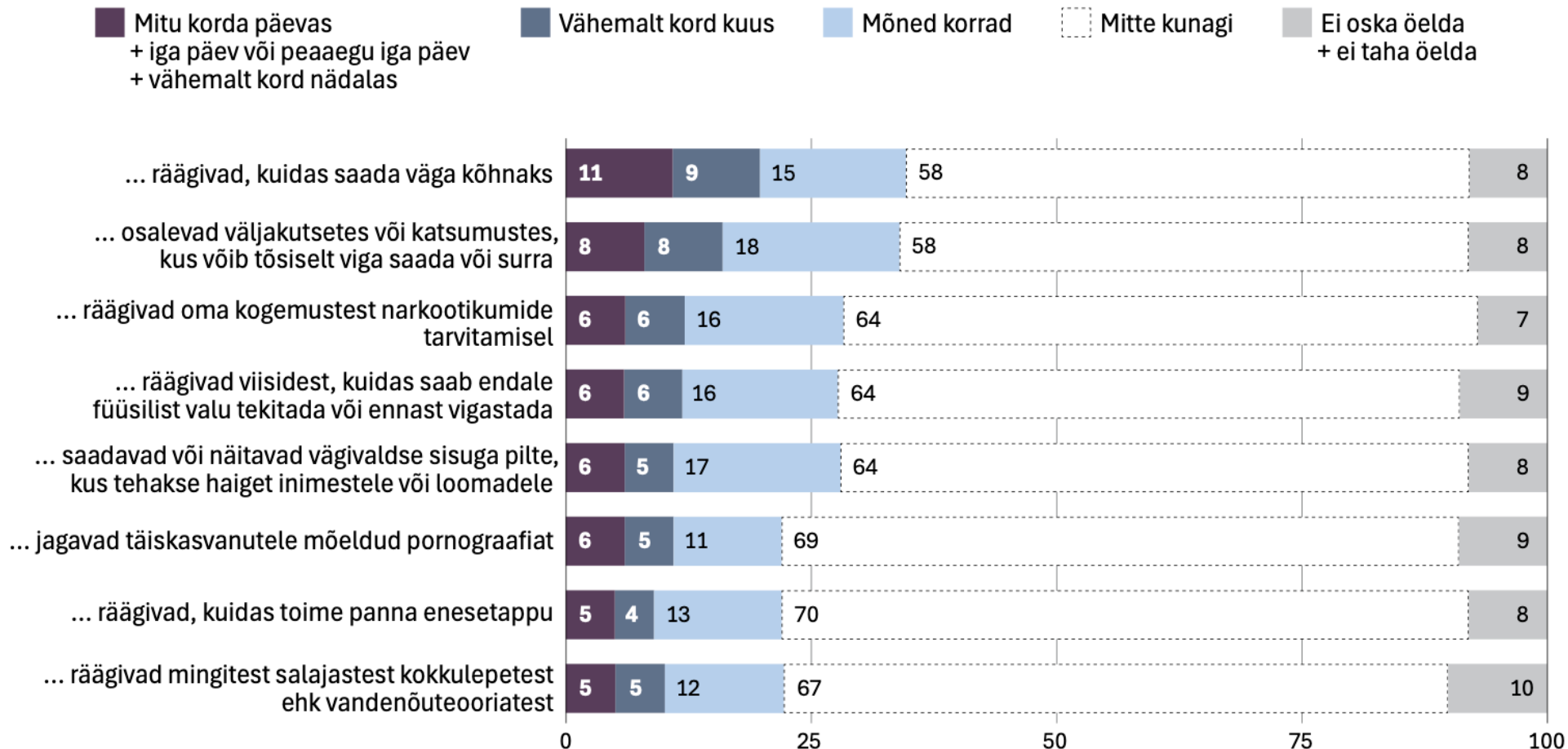
- Kiusaja on enamasti sõber, koolikaaslane või mõni võõras inimene
- Kiusatakse kehakaalu, välimuse või tõekspidamiste pärast
- Võrreldes eelmise ehk 2018. aasta uuringuga, ei ole kiusatud õpilaste arv oluliselt vähenenud ega suurenenud

Õpilased näevad 2018. aastaga võrreldes rohkem kahjulikku sisu

Viimase 12 kuu jooksul on õpilased näinud veebisisu, kus inimesed... (n = 2360–2387), %

Küsimus ankeedis: 24. Kas oled VIIMASE 12 KUU jooksul näinud veebilehti või -sisu, kus inimesed ...

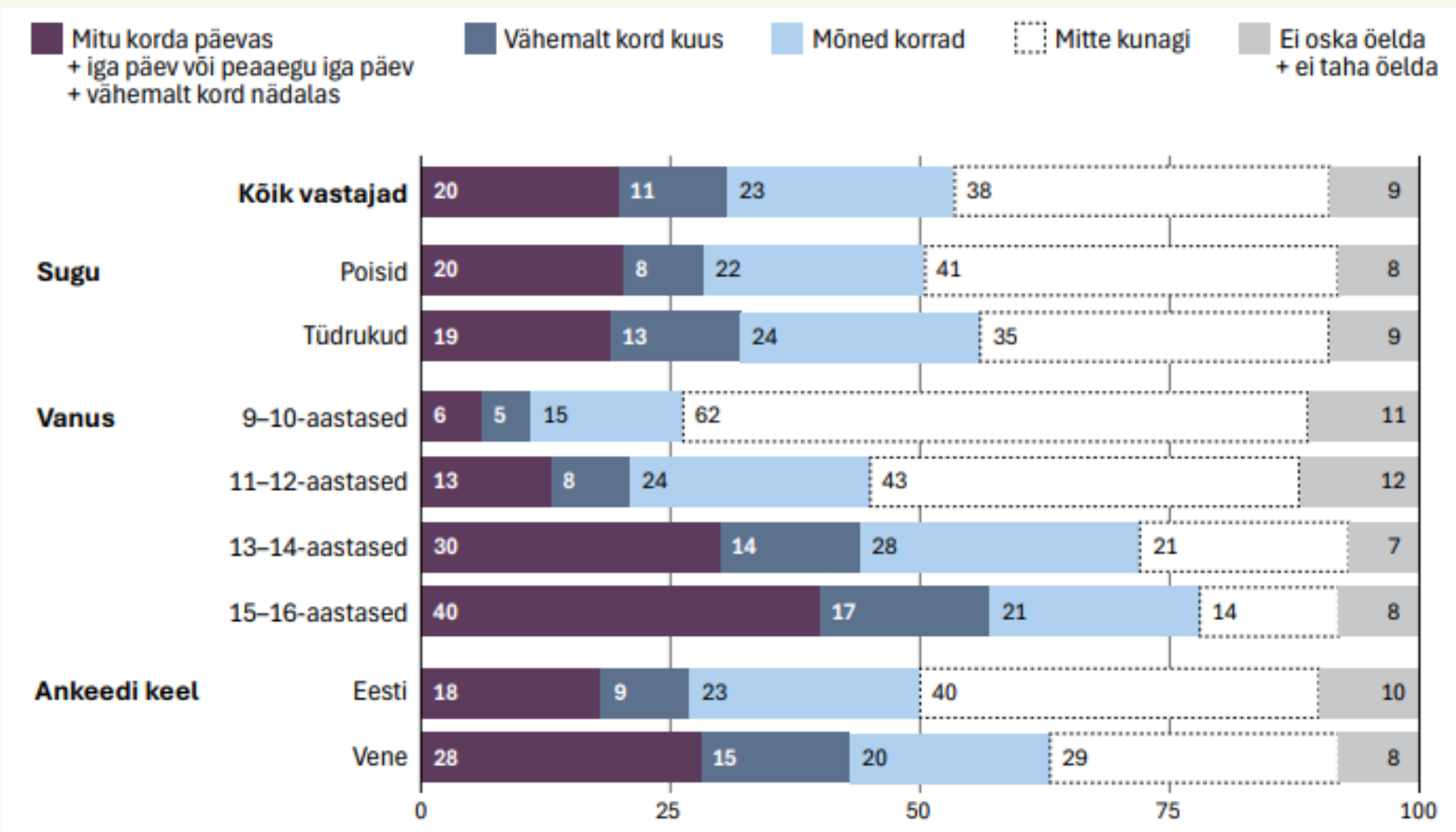

Kahjuliku veebisisuga kokku puutumine kahekordistub vanusega

Õpilased ei taha veebis vihasõnumeid näha

Viimase 12 kuu jooksul veebivihaga kokku puutunud õpilased (n = 2399), %

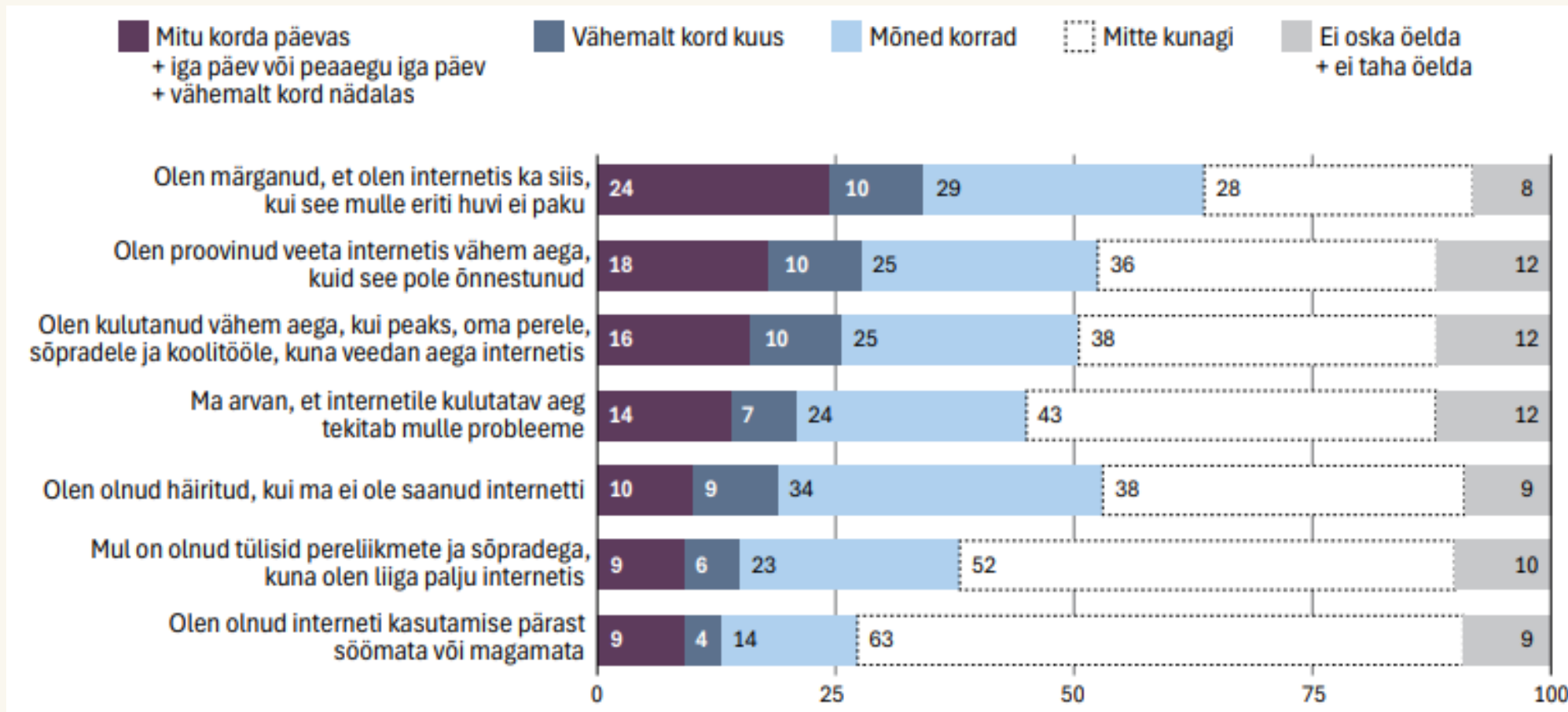

Veebiviha all peame silmas indiviidide või mõne ühiskonnarühma pihta suunatud vaenulikke või alandavad sõnumeid või kommentaare

Interneti liigkasutuse risk on kõige suurem teismeliste seas

Viimase 12 kuu jooksul esinenud tunnuste sagedus, mis viitavad interneti liigkasutamisele (n = 2334–2373), %

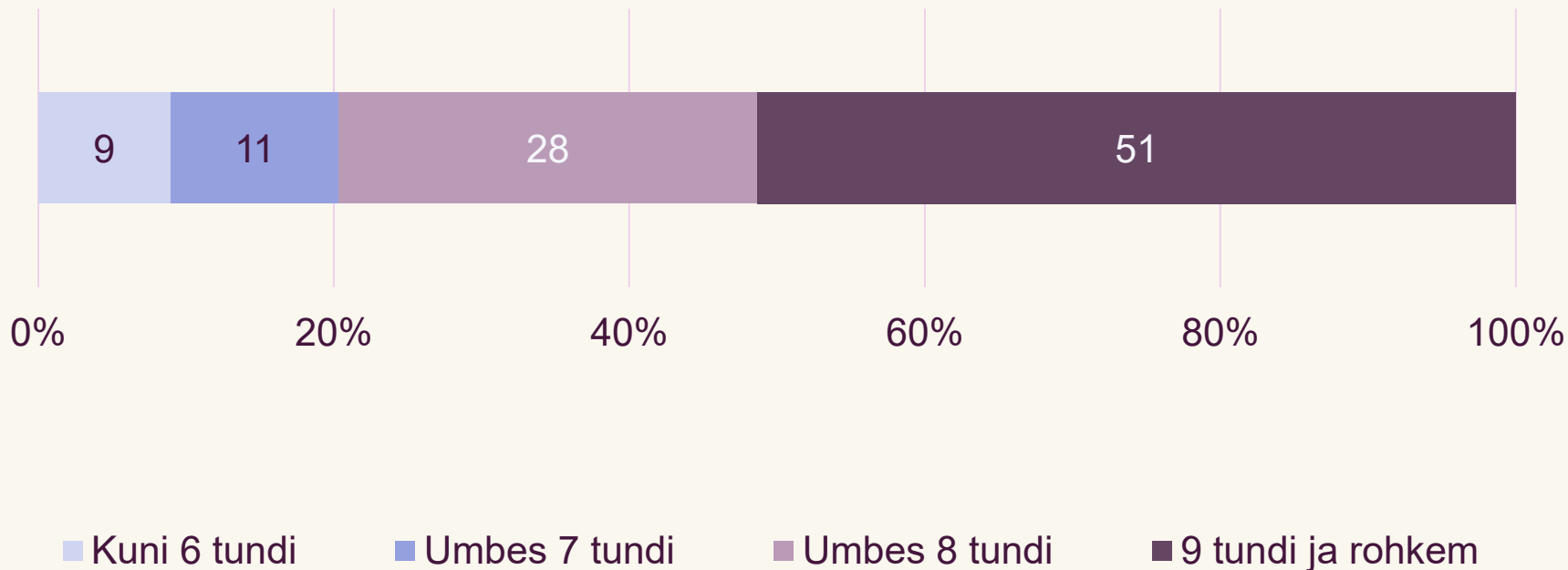

- 15% õpilastest raporteeris kolme või enama liigkasutuse tunnuse esinemist vähemalt kord nädalas
- 2018. aastaga võrreldes on interneti liigkasutamine kasvanud

Ööune pikkus on pöördvõrdeline riskide kogemisega veebis

Ööuni tundides koolinädala kestel (n= 2377), %

- Interneti liigkasutust (3 või enam tunnust vähemalt kord nädalas) esineb:
 - 9% õpilastel, kes magavad öösel vähemalt 9 tundi
 - 26% õpilastel, kes magavad öösel 7 tundi või vähem
- Lühema ööunega õpilased puutuvad sagedamini kokku kahjuliku veebisisuga

Kokkuvõtteks

- Ligikaudu 98% 9–16-aastastest Eesti õpilastest kasutab internetti kas mobiil- või nutitelefonist, laua- või sülearvutist iga päev. Pisut on kasvanud mängukonsoolis interneti kasutajate osakaal
- Võrreldes 2018. aastaga kasutavad õpilased internetti meelelahutuseks endisel määral, kuid koolitööde tegemiseks varasemast enam → vene keeles vastanud teevad seda eesti eakaaslastest sagedamini; neil esineb ka sagedamini interneti liigkasutust
- Valdavalt kasutavad õpilased digi- ja nutiseadmeid pärast koolitundide lõppu; kõige rohkem suheldakse üksteisega ning lahutatakse meelt
- Häirivad internetikogemused on õpilaste seas üsna levinud → iga neljas on kogenud kas silmast silma suheldes või veebikeskkonnas kiusamist
- Peaaegu iga viies õpilane ei kõnele häirivatest netikogemustest mitte kellelegi
- Mida vanem on õpilane, seda enam on ta veebiriskidega (sh häiriva sisuga, kiusamise ning veebivihaga) kokku puutunud, vanusega sagenevad ka liigkasutuse ilmingud
- Kiusamist saavad vähendada usalduslikud suhted eakaaslaste, õpetajate ja kodustega